

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2016. JÚNIUS

BRÜSSEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Brüsszel Intézet	6
A jelentésről	7
Módszertan	8
Antiszemita gyűlöletcselekmények - 2016. június	11
További antiszemita gyűlöletcselekmények	14
Közösségi hírek, reakciók	15
Hivatalos és civil reakciók	16
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	20
Egyéb hírek	22
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei	23
A hónap krónikája	24
Kapcsolat és támogatás	25
Felhasznált irodalom	26
Impresszum	27

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valódi védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közlésezi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlöletcselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbieket a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány júniusi monitoring tevékenysége nyomán három antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek közül egy a rongálás és kettő a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozik. A rongálás kategóriába tartozik, hogy követ bedobták a gyöngyösi zsinagóga ablakait. A gyűlöletbeszéd kategóriába pedig, hogy Szentendre városában turulszobor felállítását kezdeményezték, a szobor építése során a talapzatra antiszemita feliratok kerültek. A másik esetben a Facebook közösségi portálon egy felhasználó a zsidóságot sértő, a holokausztot cinikusan ábrázoló képet osztott meg.

A „További antiszemita gyűlöletcselekmények” fejezetbe ebben a hónapban két hír került. A franciaországi labdarúgó-Európa-bajnokságon néhány magyar szurkoló által náci karlendítés történt, mely a nemzetközi sajtóban is szerepelt. A másik esetben szintén az európai sporteseményhez kapcsolódik, néhány magyar futbalszurkolóra horogkereszt és más szélsőjobboldali szimbólum volt tetoválva, a róluk készült fotók is bejárták a világsajtót.

A Tett és Védelem Alapítványnak 2016 júniusában két hivatalos ügye volt. Feljelentést tett a szentendrei turulszobor épülő talapzatán található antiszemita szöveg miatt, valamint értesítés érkezett, hogy megszüntették a nyomozást J. U. ellen.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket való Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések el-

leni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a status quo/chabád EMIH, a reform irányzatú Szim-Salom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblemikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a **Tett és Védelem Alapítvány** által életre hívott **Brüsszel Intézet**, az **Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ)** által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az

Intézet létrehozta és üzemelteti az **+36 510 0000** számon elérhető **FORRÓDRÓT**-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A **Brüsszel Intézet** kutatási terve a havi rendszeres monitoringjelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott éppen megtámadott csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a

jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlöletcselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, mint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szegényt is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlöletmotivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyvétséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlöletmotiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 3436)

¹Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertan* részben.

²Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

MÓDSZERTAN³

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlöletcselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja⁴ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a bűntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁵
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. szakasza foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettel azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlöletbeszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűn-

cselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁶ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. szakasza a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. szakasz pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a Büntető törvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a Büntető törvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlöletincidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁷, indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van

³A módszertanunk lényegében változatlan a monitoring tevékenység 2013. májusi megkezdése óta. A módszertant Barna Ildikó dolgozta ki, az ő szövegét emeltük át ebbe a fejezetbe. Az apró formai változtatásokat külön jelezzük.

⁴A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁵Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁶A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékokat, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

⁷Ezeket a Módszertan későbbi részében mutatjuk be.

szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány korábban említett huszonnégy órás telefonos forródrótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimítását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozásra. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható tv és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlölet-események; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlöletcselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába. Ennek több oka lehet: nem Magyarországon történtek, nem egyértelműsíthető az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történéseknek.
- Gyűlöletkifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.

⁸ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását pontosítottuk, ez eltér a 2013-as indulás utáni meghatározástól.

- Egyéb hírek, melyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen akár büntetőjogi következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszttagadás.

A másik kategorizáláskor a Nézzünk szembe a tényekkel! ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10-12):

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghalhatnak

- bombák és levélbombák
- emberrablás
- Támadás
 - személyelleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlölet
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹⁰ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK 2016. JÚNIUS

A Tett és Védelem Alapítvány júniusi monitoring tevékenysége nyomán három antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek közül egy a rongálás és kettő a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozik.

RONGÁLÁS

Kövel dobták be a gyöngyösi zsinagóga ablakait

Gyöngyös, Heves megye

Forrás: mazsihisz.hu

Június 29-én a gyöngyösi Status Quo Ante zsinagóga ablakait nagy kövekkel megdobálták, az üvegeit betörték. A hitközség elnöke, Weisz Péter elmondta, hogy az ügyben már nyomoz a rendőrség. Az első képen látható kő mintegy 8 kg, a zsinagóga környékén nincs ilyen, így szinte biztos, hogy az elkövetők hozták magukkal, így feltételezhető az előre kitervelt szándékosság.

A gyöngyösi zsinagóga ablakán bedobott egyik kő.
Forrás: mazsihisz.hu

A gyöngyösi zsinagóga betört ablakai.
Forrás: mazsihisz.hu

GYŰLÖLETBESZÉD

Turulszobor állítása körüli bonyodalmak Szentendrén

Szentendre, Pest megye

Forrás: 168ora.hu, szentendre.hu, magyarnarancs.hu

2013-ban döntött úgy Szentendre Önkormányzata, hogy a város egyik legforgalmasabb helyén, a Szentendrei és a Sztratosvai út kereszteződésében engedélyezi egy turulszobor felállítását. A város képviselő-testülete 2016. június 18-án megszavazta, hogy egy helyi civil szervezet, a Szentendrei Konzervatív Kör felépíttetheti a turult. Holló István, a Jobbik helyi képviselője aki kertjében őrzi a szobrot úgy nyilatkozott, hogy „már csak azért is fel kell állítani azt a turult, mert meghirdettük a szoboravatót július 2-ra”. Az önkormányzat döntése ugyanakkor még csak elvi beleegyezés, a projekt egyelőre nem kapta meg a törvényileg előírt engedélyeket. Ezt azonban a Szentendrei Turul Szoborért Alapítvány nem vette figyelembe, és a szükséges engedély nélkül, június 24-én elkezdtek a kijelölt közterületen az alapozást.

Helyi polgárok egy csoportja Horváth Balázs az Eleven Emlékmű Szentendrén civil csoport aktivistája szervezésében polgári engedetlenségi mozgalmat indított a szoborállítás ellen. Horváth társaival június 24-én megszállta a helyszínt, ezzel lehetetlenné el a talapzat építésének folytatását. A demonstráción Kubatovics Áron, a Társaság az Élhető Szentendréről Egyesület (TÉSZ) önkormányzati képviselője is megjelent, aki ellenezte a szoborállítást és a demonstráción is hangsúlyozta, hogy a szoborállítási kísérlet nem legitim, nemcsak szellemisége okán, de azért sem, mert a fő engedély ugyan meg van, de hiányzik még a szakhatósági engedélyek sora. Horváth Balázs felmászott az oszlopra, az építkezők ezután rendőrt hívtak. Horváth szerint azonban a rendőrségi intézkedés hagyott némi kívánnivalót maga után: nem volt egyértelmű, hogy az építők vagy az építkezés megakadályozója ellen indul-e eljárás. Azt viszont megállapították, hogy az építkezés és a talapzatra való felmászás is jogsértő. Végül az építők teherautója elhagyta a helyszínt. A szoboralap építkezésén részt vett Holló István és Filó András¹⁴, a Konzervatív Kör tagja is.

A következő fejlemény egy antiszemita üzenet volt, ami június 24-ről június 25-re virradóra jelent meg a turulszobor talapzatán: „Akit zavar a turul szobor, költözzön Izraelbe! Magyarország a mi hazánk! Isten áld meg a magyart!“. A szövegről a Tett és Védelem Alapítvány forródrójtára érkezett bejelentés, az Alapítvány munkatársa a helyszínre sietett és feljelentést is tett. (Erről „A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei“ című fejezetben részletesen beszámolunk.) A város polgármestere Verseghe-Nagy Miklós és Holló János is elítélte a feliratot.

Verseghe-Nagy Miklós a város fideszes polgármestere Facebook-oldalán reagált a gyalázkodó felíratra, állásfoglalása a város honlapjára is kikerült június 27-én „Nem enged a provokációnak Szentendre“ cím-

Antiszemita felirat a turulszobor talapzatán.
Forrás: magyarnarancs.hu

mel: „Szentendre Város Önkormányzata és a magam nevében határozottan tiltakozom a város közterületén megjelent antiszemita feliratok ellen. A gyalázkodó, kirekesztő magatartást minden formájában elítélem, és mélységes együttérzésemet fejezem ki az érintetteknek. A feliratok eltávolításáról haladéktalanul intézkedtem. Utasításomra a városi közterület-felügyelet fokozottan ellenőrzi a helyszínt. Kérjük, ha valaki a jövőben ennek ellenére a fentiekhez hasonló visszaélést tapasztalna, azonnal jelezze az önkormányzatnak!”

¹⁴Filó András, volt jobbikos képviselő, Gárda-alapító. Filó 2010-ben azzal került az országos hírekbe, hogy a parlamenti választások előtt pártja szentendrei irodájának kirakatában antiszemita szövegek jelentek meg, például az, hogy a „zsidó fegyvere a pénz, ne adj fegyvert a kezébe“. Filó cáfolta, hogy ő rakta volna ki a plakátokat, szerinte valamelyik aktivista volt, sőt – bizonygatta az RTL kamerája előtt – nem is voltak ilyen feliratok, az a szó, hogy zsidó, le sem volt írva; igaz, azt elismerte, hogy a képeken Orbán Viktor és Rogán Antal kijárási volt látható, és pénzszámla zsidó rabbi is feltűntek. Filó nemetszésének adott hangot, hogy Magyarországon folyton kárpótolják a zsidókat; egyébként is a zsidók csinalják az antiszemitizmust; és kifejtette azt is, hogy mennyi zsidó által finanszírozott ingatlan beruházás van az országban, pedig „ez Magyarország, nem Izrael“, és a „magyarok csak a magyar földdel együtt magyarok“. A politikus pert indított a Népszava ellen, ám a bíróság jogerősen kimondta: a konkrét eset okán Filónak el kell viselnie a „zsidógyűlöli“ jelzőt a lap részéről.

A magyarországi Facebook számára elfogadható a gyűlöletbeszéd
Magyarország
Forrás: 444.hu

gyűlöletbeszédre vonatkozó szabályozást, így minden olyan tartalmat és kommentet, ami kimeríti a gyűlöletbeszéd fogalmát, 24 órán belül eltávolítanak. Munkatársunk erre a szabályozásra is utalt levelében.

Saul fia!

Én így szeretlek!

A Háborús Bűnös Facebook-felhasználó weboldalán megjelent fotó, Forrás 444.hu

Június 21-én a 444.hu portálon jelent meg a hír, hogy a Facebook közösségi portálon a Háborús Bűnös nevű felhasználó weboldalán egy olyan fotó látható, ami egy szappant ábrázol, a felirata pedig a következő: „Saul fia! Én így szeretlek!”. Az ábra és a hozzá tartozó felirat egyértelműen gyűlöletbeszédnek tekinthető, hiszen arra utal, hogy a Nemes Jeles András Oscar díjas filmjében szereplő zsidókat szappanként szeretné látni a felhasználó. A cikk írója megosztotta, hogy jelezte a Facebooknak, hogy számára sértő ez a kép, de azt a választ kapta a Facebook magyarországi képviselőjétől, hogy „úgy találtuk, hogy nem sérti a Közösségi alapelvekben foglaltakat” a kép. A Tett és Védelem Alapítvány munkatársai szintén több alkalommal jelezték a Facebooknak, hogy sértő ez a kép, de ugyanezt a választ kapták. Mikor ezt követően írásban is kifejtették, hogy a válasszal nem értenek egyet, akkor már választ sem kaptak. A fotó még mindig fent van a Háborús Bűnös nevű Facebook-felhasználó oldalán.

Az eset azért is érthetetlen, mert mint arról a májusi jelentésünkben írtunk, a Facebook is elfogadta 2016. május 31-én az új uniós,

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring tevékenysége során 2016 júniusában két olyan esetet azonosított, amely nem képezi részét a statisztikának, mert azok nem Magyarországon történtek – még ha az elkövetők magyar állampolgárok is voltak.

Náci üdvözlés miatt eljárás indult magyar futballszurkolók egy csoportja ellen a labdarúgó- Európa-bajnokságon

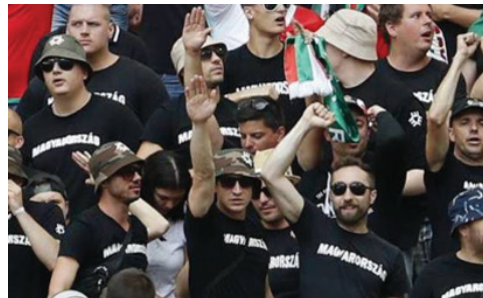
Franciaország

Forrás: hvg.hu, mirror.co.uk, thesun.co.uk, mno.hu

A labdarúgó-Európa-bajnokságot júniusban, Franciaországban rendezték meg. Büntetőeljárás indult magyar szurkolók egy csoportja, a fekete ruhát viselő, néhány százalós „kemény mag” ellen a rasszizmusellenes és antiszemitizmus-ellenes törvények megsértése miatt Franciaországban. „Ezek a képek sokkolóak. Eljárás indulhat a rasszizmus-ellenes törvények alapján” írta a brit Mirror francia rendőrségi adatok alapján. A francia törvények rendkívül szigorúak az antiszemitizmussal szemben. A stadion ráadásul közel van Marseille zsidónegyedéhez, aminek lakói rendszeresen beszámolnak rasszista atrocitásokról. A náci üdvözlésről fotók is készültek, amiket a helyi rendőrség igencsak sokkolónak talált. A Mirror szerint Magyarország hírhedt a szélsőjobbos aktivistáiról. A „nyíltan antiszemita Jobbik” a választók nagy támogatottságát élvezi, írta a lap. A Mirror cikkét június 20-án a The Sun is leközölte. Június 20-án a magyarhirlap.hu írta, hogy a Daily Record és a Mail szintén fasisztákról ír, fényképet is közölve. A Reuters hírügynökség egyik felvételén két náci karlendítést bemutató szurkoló látszik.

Az UEFA végül nem ezért, hanem pirotechnikai eszközök használatáért és szurkolói rendbontásért szabott ki 50 ezer eurós büntetést a magyar szövetségre. A magyar szurkolók elsöprő többsége ugyanakkor sportszerűen buzdította a csapatát mind a

négy lejátszott mérkőzésen. A Franciaországban rendezett labdarúgó-Európa-bajnokságon két szurkolóról is készültek olyan fotók, melyek a karjukra tetovált horogkeresztet ábrázolnak, a fotók számos európai lapban is megjelentek. Az első felvétel Bordeaux-ban készült június 14-én, míg a következő szurkolót a június 22-i lyoni mérkőzésen sikerült lefotózni.

Horogkeresztet tetoválást viselő magyar fociidrukkerek - Bordeaux, Lyon, Franciaország
Forrás: 444.hu

Horogkeresztet tetoválást viselő fociidrukker Bordeaux-ban
Forrás: 444.hu

Horogkeresztet tetoválást viselő fociidrukker Bordeaux-ban
Forrás: 444.hu

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Békéscsabán felavatták a holokauszt-emlékművet

Békéscsaba, Békés megye

Forrás: MTI

Márciusi számunkban írtuk, hogy holokauszt-emlékművet terveznek Békéscsabán. Június 26-án átadták a 90 méter hosszú emlékfalat a Széchenyi ligetben, a katolikus és a zsidó temető között. A klinkertéglából álló falban gránittömbökbe vésték az áldozatok nevét.¹² A számos megemlékező közül Nagy Bercel, az emlékfal felállítását 12 millió forinttal támogató Miniszterelnökség képviselőjében arról beszélt, hogy a XXI. században élőknek kell választ adniuk a XX. század világégéseire, a holokausztra és a gulágra. Elmondása szerint a magyar kormány válasza hármas: emlékezni kell a 600 ezer magyar és a hatmillió nem magyar zsidó áldozatra, valamint a nyolcszáz embermentőre. Támogatást

kell nyújtani „az erőszakkal meggyengített közösségeknek” emlékművek létrehozására, zsinagógák és temetők felújítására. Végül zéró toleranciát kell hirdetni a gyűlöletkeltés és a kirekesztés ellen. Utóbbi a jogrendbe, az új polgári és a büntető törvénykönyvbe is bekerült.

Békéscsabai emlékfal, Forrás: nepszava.hu

¹²A falon 2950 név szerepel, azoké, akiket Békéscsabáról és további csaknem húsz Békés megyei településről deportáltak a második világháború során 1944-ben Auschwitz-Birkenaubába. Az MTI hírben közölt hivatalos adatok szerint Békés megyéből körülbelül ötezer zsidót hurcoltak el 1944-ben, mintegy háromszet meg is ölték.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Konferencia az internethasználatról, a gyűlöletbeszéd elleni harcról

Budapest

Forrás: MTI

„Internethasználat és felelősség” címmel rendeztek magyar-izraeli konferenciát június 6-án, Budapesten. A konferencia főszervezője a magyar és az izraeli igazságügyi miniszterek voltak. Trócsányi László igazságügyi miniszter a konferenciát követően kiemelte, hogy a magyar és az izraeli kormány tiszteletben tartja a véleménynyilvánítás szabadságát, de a gyűlöletbeszéd ellen fel kell lépnie. A miniszter szavai szerint az antiszemitizmus, a cigányellenesség, illetve mindenféle előítélet és rasszizmus lassan ölméreg. A holokausztra, a gyűlöletbeszéd lehetséges következményeire utalva azt mondta: a véskorszak az előítéletek táplálásával, a hivatalos politika szintjére emelésével kezdődött. A kommunista diktatúra bukása után pedig sokan azt gondolták, kis túlzással az a legjobb, ha az állam semmit se tilt. Ennek alapján az Alkotmánybíróság is rendkívül kiterjesztően értelmezte a szólásszabadságot, és nem sikerült a gyűlöletbeszéd hatékony törvényi korlátozása. Az Alaptörvény negyedik módosítása a korábbi alkotmánybírói értelmezésekkel összhangban kimondja: „a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére”. A polgári törvénykönyv szerint sérelemdíj jár a magánszemélyeknek, közösségeknek, akikkel, amelyekkel szemben gyűlöletbeszédet alkalmaznak. E mellett a magyar állam a büntetőjog eszközeivel is fellép a gyűlöletbeszéd ellen. Erre szolgálnak többi között a büntető törvénykönyv közösség elleni uszításra, illetve nemzetiszocialista és kommunista rendszerek által elkövetett bűncselekmények nyilvános

tagadására vonatkozó rendelkezései, továbbá a rasszizmust büntető rendelkezések. A holokausztagadás büntetőjogi szankcionálását a mai napig vitatják, de illúzió vagy cinizmus nem észrevenni, hogy aki a holokausztot tagadja, vagy méreteit, jellegét vonja kétségbe, kódolt üzenetet küld: azt állítja, hogy nem volna baj, ha újra megtörténne. A magyar jogrendben vannak olyan büntetőjogi intézkedések is, amelyek az üldözendő online tartalmak elleni fellépést szolgálják. Ide tartozik az elektronikus hírközlő hálózaton közzétett adatok ideiglenes vagy végleges hozzáférhetlenné tétele. Továbbá az emberi méltóság alaptörvényben rögzített védelmét egészítik ki a médiajogi rendelkezések is. A miniszter kiemelte, hogy a gyűlöletbeszéd ma már nem csak nemzetállami probléma, és csak nemzetközi összefogással lehet eredményesen küzdeni ellene. Hozzátette, hogy komoly akadályokba ütközik a hatékony nemzetközi fellépés a tengerentúlon, ahol másként gondolkodnak a véleménynyilvánítás szabadságáról, mint Európában. A magyar bíróságok sikertelenül próbálták elérni amerikai hatóságoknál uszító, sértő tartalmak blokkolását, illetve a szolgáltatók felelősségére vonását. A Tett és Védelem Alapítvány is találkozott már ezzel a problémával, ugyanilyen indoklással utasították már el a feljelentését.¹³

Ajelet Saked izraeli igazságügyi miniszter azt mondta, hogy egyetért kollégájával abban, hogy a véleményszabadság korlátozása nélkül kell megtalálni azokat az eszközöket, amelyek hatékony választ adnak a gyűlöletbeszédre, „hiszen tudjuk, hogy a gyűlölködő szavakat tettek is követhetik, és a szavak szintjén kell megállítani a gyűlöletet”. A miniszter elmondta, hogy az elmúlt hónapokban terrorhullám söpört végig Izraelen, mely online gyűlöletkeltéssel kezdődött.

¹³ Az Alapítvány 2013. augusztus 6-án tett feljelentést a kuruc.info ellen nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt, a Budapesti Rendőr-főkapitányság Felderítő Főosztályán a 2013. július 24-én a kuruc.info-n megjelenő „Az Fb-oldalunkat letiltató szélhámos zsidónak szinte minden cége bírósági végrehajtás alatt áll” című cikk megjelenése miatt. 2013. október 10-én az ügyet felfüggesztették a következő indoklással: „Az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható, hiszen a portálnak helyet adó szerver az Amerikai Egyesült Államokban található.”

Amikor felvették a harcot az online gyűlöletbeszéddel, a terrorcselekmények is visszaszorultak. Kiemelte, hogy Izraelben az ügyészség heti rendszerességgel indít eljárást uszító állampolgárokkal szemben, legyenek akár arabok, akár zsidók. Hangsúlyozta, hogy a szolgáltatóknak legalább akkora a szerepük a gyűlöletbeszéd elleni küzdelemben, mint az államoknak. Izraelben az érintett cégekkel együttműködve vizsgálják a Google, a Facebook, a Twitter tartalmait, és az állami szerv javaslatainak 70 százalékban eleget téve a szolgáltatók törlik a jogsértő tartalmakat.

Májusi jelentésünkben mi is közöltük a hírt, hogy májusban a Twitter, a Facebook és más óriáscég is elfogadta az új uniós, gyűlöletbeszédre vonatkozó szabályozást, melynek értelmében minden olyan tartalmat és kommentet, ami kimeríti a gyűlöletbeszéd fogalmát, 24 órán belül eltávolítanak. Szorosan ide tartozik, hogy Cseh Gabriella, a Facebook kelet-közép-európai szabályozási vezetője előadásban elmondta, hogy a Facebook nem veti alá magát egyetlen ország joghatóságának sem, de kialakított egy globális normarendszert. Ebben a globális közösségben, ahol a felhasználók havonta milliárdos nagyságrendben osztanak meg tartalmakat, a szolgáltató mindenkit egyformán kezel. Kiemelt fontossága van a szólásszabadságnak, „hiszünk abban, hogy a nagyobb nyitottság, szabad vita hozzájárul a társadalmak fejlődéséhez”. Ugyanakkor fontos a felhasználók biztonsága, ezért a gyűlöletbeszédet, közvetlen erőszakra felhívó tartalmakat nem tűri a Facebook. Továbbá fontos az is, hogy végrehajtható, mindenki számára könnyen értelmezhető szabályok legyenek. A Facebook engedi a politikákat, ideológiákat, kormányokat akár élesen támadó tartalmakat is, de nem engedi az egyének, közösségek támadását, továbbá szeretne hozzájárulni a civilizált közbeszédhez, felelősség-

teljes viselkedéshez – tette hozzá Cseh Gabriella.

A bíróság elutasította a Hóman Bálint akadémiai tagsága érdekében benyújtott keresetet

Budapest

Forrás: MTI

A Fővárosi Törvényszék június 9-én elsőfokú, nem jogerős ítéletében elutasította a Hóman Bálint történész, 1930-as és 40-es években közoktatási miniszter és országgyűlési képviselő akadémiai tagságának visszaállítása érdekében benyújtott keresetet. A törvényszék alapvetően eljárási okokból utasította el a keresetet: álláspontja szerint a felperes, Hóman Bálint távoli hozzátartozója nem volt jogosult ennek a pernek a megindítására. Ugyanakkor szóbeli indoklásában a bíró kitért arra is, hogy megítélése szerint nem jogi, hanem történelmi szakkérdés, hogy Hóman Bálint nyilas volt-e. Az alperes Magyar Tudományos Akadémia ellen benyújtott keresetének lényege, hogy a bíróság mondja ki: az Akadémia 1945 nyarán jogi szempontból nem zárta ki Hóman Bálintot, illetve érvénytelenül zárta ki, avagy a kizáró határozat nem is lépett hatályba. A kereseti kérelemben szerepel az is, hogy a bíróság állapítsa meg: becsületsértő volt az Akadémia elnökének azon nyilatkozata, amely szerint Hóman Bálint nyilasket képviselt. A perben korábban Varga István, a felperesek ügyvédje, korábbi fideszes országgyűlési képviselő többek között azzal érvelt: jogi értelemben nem létezőnek tekinthető az az akadémiai határozat, amelyben a világháború után néhány hónappal, az ország szovjet megszállása idején nyilvánvalóan orosz sugallatra a 250 tagú testület 14 tagja kizárta Hóman Bálintot. Varga István emlékeztetett arra is, hogy az Akadémia negyedszázaddal ezelőtt, a rendszerváltás idején visszavette korábban kizárt

tagjait, három kivétellel, ezek közé tartozik Hóman Bálint is. Varga István arra is felhívta a figyelmet, hogy a Hóman Bálint 1946-os, háborús bűntett miatti elítélését a Fővárosi Törvényszék 2015-ben jogerősen semmissé nyilvánította egy másik eljárásban és kimondta ártatlanságát. A felperes jogi képviselője azt kérte a bíróságtól, hogy mellőzze a formális jogértelmezést és rehabilitálja Hóman Bálintot.

Az Akadémia jogi képviselője a perben a kereset elutasítását kérte. Részben vitatta, hogy a felperesek egyáltalán perelhetik ebben az ügyben az Akadémiát, részben pedig azzal érvelt, hogy az 1945-ös eljárások megfeleltek az akkori szabályoknak. Hetven év elteltével pedig már nincs mód arra, hogy felülvizsgálják az akkori kizárásokat. A bíró kiemelte azt is, hogy Hóman akadémiai rehabilitációja a jelenlegi szabályozás szerint az alperes köztestület belátásától függ. A törvényszék bírója leszögezte azt is, hogy nem jogi kérdés, nyílas volt-e Hóman, vagy sem. Ez a történelemtudományra tartozik, nem a bíróságra. A felperes jogi képviselője az ítélethirdetést követően jelezte, hogy várhatóan fellebbeznek, így a Hóman Bálint akadémiai tagságának visszaállítása érdekében indított polgári per másodfokon folytatódik.

Elkészült a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) állásfoglalása Hóman Bálintról

Budapest

Forrás: nol.hu

Június 15-én elkészült az MTA állásfoglalása Hóman Bálintról. Az ügy előzménye, hogy a Tett és Védelem Alapítvány (TEV) 2015 decemberében a Hóman Bálint Kulturális Alapítvány elnevezését kifogásolva a Fejér Megyei Főügyészséghez fordult, melynek nyomán a főügyészség kezdeményezte az MTA állásfoglalását a kulturális alapítvány névadója ügyében. A TEV beadványa arra hívta fel a figyelmet, hogy a törvények értelmében egy szervezet elnevezésében nem szerepelhet olyan személy neve, aki a „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában

vezető szerepet töltött be”. A TEV úgy ítélte meg, hogy Hóman ilyen ember volt: részt vett a zsidótörvények előkészítésében és megszervezésében, parlamenti képviselő maradt 1944 márciusa, a német megszállás, sőt az októberi nyílas hatalomátvétel után is.¹⁴ Az akadémiai szakvélemény – amely máskülönben erős hasonlóságot mutat Lovász László MTA-elnök korábbi nyilatkozataival – hónapokon át készült. Az állásfoglalás kitér arra, hogy Hóman Bálint 1938 és 1942 között meghatározó szerepet játszott a magyar zsidóságot a társadalomból kizárni igyekvő diszkriminatív törvények kidolgozásában. A német megszállás után pusztá jelenlétével, tekintélye révén hozzájárult az önkényuralmi rendszer legitimálásához. Bár formálisan nem volt vezető szerepe a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában, a Szálasi Ferenc vezette önkényuralmi rendszer kialakulását megalapozó folyamatban vezető szerepet vitt. Jelentős történetíró volt, és egyes tudományos munkái kiállták az idők próbáját. Ugyanakkor szakpolitikai tevékenységén túlmenően „felelős szerepet játszott Magyarországnak (...) a nemzetiszocialista Németországgal való kapcsolata megalapozásában és végzetes felerősítésében, az ezzel is együtt járó faji diszkrimináció végtelen elmélyítésében”. Az állásfoglalás szerint Hóman cselekvően előkészítette a német megszállás után a jogállamiság burkát is elvesztő önkényuralmi rendszert, amely szervezeten küldte halálba zsidónak minősített polgárainak többségét. Utóbb még a nyílas kereszties kormányral is politikai közösséget vállalt – minden fenntartása ellenére. Az MTA állásfoglalása megjegyzi, hogy Hóman tevékenységének megítélésében komoly nehézséget jelent, hogy a Horthy-rendszer a főáramlathoz tartozó történészek szerint sem önkényuralmi, legfeljebb autoriter rendszer. Ma nem adható egyértelmű és mindenki számára elfogadható történelmi válasz Hóman Bálint önkényuralmi rendszerekben betöltött szerepére vonatkozóan. Ezen túlmenően állásfoglalást az Akadémia szerint a jelen ügyben nem lehet kiadni, innentől kezdve nem tudományos, hanem politikai és morális megfontolásokra kell alapozni a döntést.

¹⁴A Tett és Védelem Alapítvány elnöke Bodnár Dániel a nol.hu-n írt cikket a témával kapcsolatban: <http://nol.hu/velemeny/homan-kontra-lukacs-1549381>

Az MTA azt ajánlja a döntéshozóknak, hogy elsősorban ezek társadalmi hatásait és következményeit mérlegeljék, amikor Hóman Bálinttal kapcsolatos kezdeményezéseket tesznek vagy ilyenek mögé állnak.

Hitler-trikó a focimeccsen

Marseille, Franciaország

Forrás: 444.hu

A 444.hu június 21-én közölt egy helyszíni beszámolót a labdarúgó-Európa-bajnokság Magyarország-Izland meccsén az ultraszurkolókról, melyben a következőket írta: „Tudnék mesélni Hitler-trikóban érkező kopaszról és a belvárosban a roma koldus kisgyerekeket „gypsies raus”-szal fogadó félkegyelműekről.”.

A Tett és Védelem Alapítvány közleményt adott ki Szakály Sándor kijelentésével kapcsolatban

Budapest

Forrás: tev.hu

Szakály Sándor történész a Veritas Intézet főigazgatója június 24-én egy vele készült interjúban jogfosztónak nem, csupán jogkorlátozónak minősítette a numerus clausus törvényt. Az interjúban a kérdésre, hogy a numerus clausust jogfosztónak tartja-e, azt válaszolta, hogy nem, majd kifejtette, hogy a törvény „azt mondta ki, hogy a törvényben felsorolt felsőoktatási intézményekbe „nemzethűség s erkölcsi tekintetben feltétlenül megbízhatók” kerüljenek felvételre. Az 1920. évi XXV. törvénycikk szöveg úgy szólt, hogy a „felvételt kérők szellemi képességeire, másfelől arra is figyelemmel kell lenni, hogy az ország területén lakó egyes népfajok és nemzetiségekhez tartozó ifjak arányszáma a hallgatók közt lehetőleg elérje az illető népfaj vagy nemzetiség országos arányszámát.” Majd arra a kérdésre, hogy ezt nevezik a nulladik zsidótörvénynek, ezt válaszolta Szakály: „Ez egy vitakérdés, szerintem nem. Bizonyára lenne, aki erre leantiszemitázna engem és azt mondaná, hogy

de, az volt a nulladik vagy, ha jobban tesszik, az első zsidótörvény. Nemcsak, hogy a törvényben nem szerepelt a „zsidó” szó, de ekkor még nem is definiálta törvény a „zsidót” mint olyat a jogszabályok alkalmazásakor nyilván az izraelita hitfelekezethez tartozó személyekről eshetett szó.”

Június 28-án a Tett és Védelem Alapítvány a következő közleményt juttatta el az MTI-hez Szakály Sándor kijelentésével kapcsolatban: „A Veritas Intézet főigazgatója újabb kocsmai színvonalú provokációval „lepte meg” a közvéleményt. Egy internetes portálnak adott nyilatkozatában egyéb vállalhatatlan kijelentések mellett a numerus clausust, a zsidó származású diákok jogfosztásának aktusát jogkorlátozó intézkedéssé szelídítette. Szakály Sándor immáron másodszorra használ tudatosan és provokatív céllal olyan kifejezéseket nagy nyilvánosság előtt, mely a zsidóság jogfosztására vagy kiirtására tett huszadik századi kísérletek valamelyikét bagatellizálja, jelentőségét kisebbíti. Mindezt teszi a tudományosság álcáját öltve, alapvető emberiességi és így erkölcsi kérdéseket tudomány-felfogásbéli, terminológiai kérdésekké silányítva. Aki a nemi alapú pozitív (!) diszkrimináció (lásd a Szakály által hivatkozott női kvótát) és a tömeggyilkosság előszobájának tekinthető faji alapú negatív diszkrimináció között sem módszertanilag, sem erkölcsileg nem képes különbséget tenni, annak a helye a magyar tudományos közéletben és a hazai nyilvánosságban megkérdőjelezhető.”

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Cikk a szélsőjobb magyar szurkolókról

Budapest

Forrás: 444.hu

A labdarúgó-Európa-bajnokság kapcsán a figyelem középpontjába került a magyarországi futballszurkolók egy csoportja, ahogy az „Antiszemita gyűlöletcselekmények” fejezet több írásában is kitértünk erre. A 444.hu egyik újságírója, Szily László június 20-i cikkében utánajárt a jelenség kialakulásának. A cikk fő mondanivalóját tükröző idézeteket szó szerint közöljük: „Míg a világ futball-szurkolói (...) egységes nemzeti stílus felé haladnak, hazánkban az aktív szurkolók egy része effektív neonácik irányítása alatt álló szélsőjobboldali fenyegetőember. Máshol is vannak elszigetelt, egyes klubokhoz kötődő szélsőjobboldali ultracsoportok, de olyan, hogy a szervezett szurkolás klub és válogatott szinten egyaránt nagyrészt és jellemzően minimum szélsőjobbos agresszorok kezében legyen, olyan már semelyik országban nem létezik. A zárt alakzatban provokációval izlandicigányozó, karlendítő, fekete, gárdás hangulatú pólóban bűdösrománózó csöcselék ugyanakkor a magyar szurkolótábor töredékét teszi csak ki. Pontosán emiatt feltűnő, hogy máshol nincs ilyen markáns náci töredék. Az MLSZ évtizedeken át tolerálta az egyre nyíltabban rasszista, néha kifejezetten náci vagy nyilas szurkolást. Aminek az lett a következménye, hogy a stadionok nem náci népe is szép fokozatosan elfogadta, elkerülhetetlen jelenséggé, a rasszizmust. A szurkolóknak két lehetőségük maradt: vagy nem jártak többet meccsre, vagy megszokták, hogy egy magyar meccs természetes része a cigányozás-bűdösrománózás-mocskoszsídózás. A szurkolói kártya bevezetésével az ultrák már nem juthatnak be az NBI-es meccsre. Az ultrák azonban nem tűntek el, hanem

elkezdtek NB III-as meccsre járni, vagy külföldi mérkőzésekre. A szélsőjobboldali mag a Jobbik szekértáborát gyarapította az újságíró szerint. Az EB meccsein viszont újra feltűnt az ultra csapat. Egy kulturált európai szemében ez pedig egyszerűen értelmezhetetlen a jelenség. Egy svédnek, egy franciának vagy egy spanyolnak pont olyan lehet a horogkereszt-tetkős, fekete pólóban heilhitlerező magyar szurkolók látványa, mintha nálunk a Katona József Színházban próbálna valaki így véleményt nyilvánítani a Velencei kalmár előadása közben”

Az UEFA vádjaira Csányi Sándor a Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke a következőket mondta: „Nem kétséges, a magyar foci sok problémával küzd, de azt nem lehet eltagadni, hogy az elmúlt években odahaza az erőszakot komoly erőfeszítések árán száműztük a pályák környékéről. Természetesen számomra sem elfogadható a szurkolói rendbontás, a verekedés, bedobálás, vagy a náci szimbólumok használata, ha ilyesmi történik, jogos a nemzetközi szövetség büntetése. Nyomatékosan mondom: minden tisztességes magyar szurkoló mellett kiálunk, a szövetség jogi védelmét ajánlom fel azoknak, akiket bárki alaptalanul vádol meg mindannyiunk számára elfogadhatatlan szélsőséges nézetekkel és viselkedéssel.”

Szakály Sándor szerint a numerus clausus nem jogfosztó, hanem jogkorlátozó törvény volt

Budapest

Forrás: budapestbeacon.com, atv.hu,

nol.hu, nepszava.hu, tev.hu

Június 24-én Szakály Sándorral a Veritas Intézet főigazgatójával készített interjút a budapestbeacon.com. A beszélgetésből kiderült, hogy történész úgy látja: a Horty-korszak nem a zsidóság „kiiktatására”

jött létre. Szakály Sándor szerint a numerus clausus nem jogfosztó, hanem csak jogkorlátozó intézkedés volt. Az interjúban kifejtette, hogy szerinte 1944 májusában sem a deportáltak nem láthatták előre, hogy az előbbiekkal mi fog történni. Ahogy számos holokauszt alatt történt eseményt, ezt a tényt is sok történész (pl. Karsai László) másként látja korábbi dokumentumokra hivatkozva, ahogy Szakály is említi a beszélgetésben. Ahogy fogalmazott: „Remélem, hogy nem a Soá tagadásának vádját indukálja, amit most mondok, mindenesetre a történészek erősen megosztottak abban a kérdésben, hogy a magyarországi zsidóság deportálásának elindulásakor, 1944 májusában a magyar politikai elit – beleértve a kormányzót – mit tudott a haláltáborokról. Karsai László szerint mindent kellett tudniuk.” Karsai László június 26-án reagált Szakály Sándor állításaira: „Az olvasó így nem tudja, hogy számos történészkollégával (Molnár Judit, Ungváry Krisztián, és még hosszan sorolhatnám a neveket) együtt, mi nemcsak azon a véleményen vagyunk, hogy a magyar politikai elit már 1942-1943-ban pontosan tudta, hogy a németek zsidópolitikája az európai zsidóság kiirtására irányul, hanem ezt dokumentáltuk is.” A Veritas kutatóintézet vezetője szintén vitatja, hogy Hóman Bálint a németek szállás-csinálója lett volna. „Ha Székesfehérvár polgárai úgy döntenek, hogy Hómannak legyen szobra, én tudomásul veszem és elfogadom” mondta.

Számos reagálás történt Szakály Sándor kijelentéseivel kapcsolatban. Június 25-én a Demokratikus Koalíció és az Együtt is követelte, hogy Szakály Sándor mondjon le a Veritas Intézet főigazgatói pozíciójáról, június 29-én az MSZP is csatlakozott a kezdeményezéshez. Június 29-án Csepreghy Nándor államtitkár Lázár János és a kormány minden tagja nevében elhatárolódott Szakály Sándor kijelentésétől. A „Hivatalos és civil reakciók” fejezetben

közlöttük, hogy a Tett és Védelem Alapítvány az ügyel kapcsolatban egy közleményt juttatott el az MTI-hez. A Jobbik kivételével az ellenzéki pártok elítélték Szakály Sándor kijelentését.

2014. januári jelentésünkben már foglalkoztunk Szakály Sándorral, akkor szintén a holokauszt megítélésével kapcsolatban hívta fel magára a figyelmet. Január 17-én a vele készített MTI-interjúban beszélt a Veritas Intézet kutatási területeiről és terveiről. A kutatási terveket érintő történelmi események felsorakoztatása közben azt nyilatkozta, hogy a magyarországi zsidóságot igazán attól kezdve érte jelentős veszteség, amikor a német haderő bevonult Magyarországra. Utána utalt arra, hogy a történészek közül többen úgy ítélik meg, 1941-ben Kamenyec-Podolszkba történt az első deportálás a második világháborúban Magyarországról, de véleménye szerint ez inkább idegenrendészeti eljárásnak tekinthető, mert azokat, akik nem rendelkeztek magyar állampolgársággal, ide toloncolták ki. Kijelentését sokan bírálták, valamint a Demokratikus Koalíció feljelentette holokauszttagadásért, az eljárás során azonban bűncselekmény hiányában felmentették. Január 19-én az ATV Szabad Szemmel című műsorában Szakály Sándor kifejezte, hogy „...akit ezzel [Kamenyec-Podolszkba történt deportálást idegenrendészeti eljárásnak nevezése] én megsértettem, én megkövettem. Tehát én nem sértegetni akartam, én egy olyan kifejezést használtam, ami az akkori időszakban egy szakkifejezés volt”. Bocsánatkérését sokan nem fogadták el.

EGYÉB HÍREK

Furesa „viccelődés” a Music FM rádióban

Budapest

Forrás: tev.hu

A Music FM rádió június 9-i „Önindító” című műsorában 7 óra után pár perccel a BKV-val foglalkoztak. Az egyik hallgató sms-ét a műsorvezető, Bochkor Gábor úgy vélte, hogy érdemes megosztani a hallgatósággal: „Bocsi, most, hogy mesélsz, már-már bánom, hogy nem a németek nyerték meg a háborút.” A műsorvezető ezt kiegészítette ezzel a megjegyzéssel: „Egyébként... én is.” A másik műsorvezető, István Dániel a teljesen elfogadhatatlan műsorvezető megjegyzést tompítandó jegyzi meg, azonban ugyancsak igen aggályos stílusban: „Úristen. Hova vezetett volna mindez? ... Nagyon messzire. Ha nem számolják föl a kis játékaikat a lengyel

erdőkben.” A Tett és Védelem Alapítvány weboldalán nyomatékosan felhívta a figyelmét az „Önindító” című műsor szerkesztőinek és a Music FM rádió vezetésének, hogy félreérthetetlenül egyértelművé teendő a részükről: nem tekintik humor forrásának vagy tárgyának a II. világháború borzalmait, és a „lengyel erdőkben” úzótt „kis játékoknak” a haláltáborokat. Bochkor Gábor június 10-i műsorban elnézést kért a meggondolatlan kijelentéseirért.

*István Dániel és Bochkor Gábor,
Forrás: Tev.hu*

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI

A Tett és Védelem Alapítvány feljelentést tett a szentendrei turulszobor talapzatára került antiszemita felirat miatt

Szentendre, Pest megye

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

2016. június 25-én Pásztor Tibor a Tett és Védelem Alapítvány munkatársa feljelentést tett a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Szentendrei Vizsgálati Osztályán ismeretlen tettes ellen, aki 2016. június 24-én 18:00 óra és 2016. június 25-én 07:00 óra között a Szentendre, Sztrádova útnál épülő turulszoborra a következő feliratot helyezte el: „AKIT ZAVAR A TURUL SZOBOR, KÖLTÖZZÖN IZRAEL-BE! MAGYARORSZÁG A MI HAZÁNK!! ISTEN ÁLD MEG A MAGYART!”. Ezt a feliratot az elkövető 3 db A/4-es lapra írta fel kézírással és ragasztószalaggal rögzítette a szobor talapzatához. Rongálási kár nem keletkezett. A feljelentés jegyzőkönyve tartalmazza, hogy Pásztor Tibor június 25-én reggel az Alapítvány forródrótjára kapott egy telefonhívást, ezt követően a helyszínre ment.

A helyszínen megjelent M. János és Holló István is, utóbbi a szentendrei Jobbik képviselője. M. János letépte a feliratot és eldobta a közelben található Szerb-kereszt mögötti bozótosba. Az Alapítvány kollégájának a jegyzőkönyvbe került az a véleménye is, hogy a szöveg egyértelműen alkalmas a magyarországi zsidóság elleni gyűlöletkeltésre. A szöveg értelme szerint, aki a szobor ellen van, az zsidó, nem lehet magyar és távoznia kell Magyarországról. A cselekmény szerinte egyértelműen antiszemita cselekmény.

Nyomozás megszüntetése

Forrás: Tett és Védelem

2016. június 29.

A Pásztói Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya megszüntette a J.U. ellen folyamatban lévő eljárást, tekintettel arra, hogy a cselekmény nem bűncselekmény. Alapítványunk 2016. május 17-én tett feljelentést J.U.

Facebook felhasználó ellen, aki 2015. június 19-én egy holokausztagadó képet osztott meg profilján. A határozat indoklásában kitértek rá, hogy megállapították a regisztrált személy személyazonosságát, de a feljelentés tárgyát képező kép már nem volt megtalálható a nevezett személy Facebook-profiljában. U.J.S. az eljárásban tanúként volt kihallgatva, ahol előadta, hogy a megosztásra nem emlékszik, mivel több alkalommal oszt meg a Facebookon dolgokat akaratlanul is vagy véletlenül is. Kijelentette, hogy a megosztott képet nem ő szerkesztette, a képen lévő tartalommal nem ért egyet, az nem az ő véleménye, ő csak megosztotta valószínűleg véletlenül. Közölte továbbá, hogy a holokauszt tényét nem tagadja és nem volt szándékában, hogy a nagy nyilvánosság előtt ennek látszatát keltse. A nemzetiszocialista vagy kommunista rendszer bűneinek nyilvános tagadása büntetett az követi el, aki nagy nyilvánosság előtt a nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek által elkövetett népirtás vagy más, emberiség elleni cselekmények tényét tagadja, kétségbe vonja, jelentéktelen színben tünteti fel, vagy azokat igazolni törekszik. A fenti eset vonatkozásában a hatóság szerint megállapítást nyert, hogy az ügyben érintett U.J.S. pásztói lakos a feljelentés tárgyát képező megosztott kép tartalmával nem ért egyet, azt nem ő készítette, a képet csak megosztotta, a holokauszt tényét nem tagadja, a megosztott képen lévő szöveg tartalma nem az ő véleménye. A fentiek alapján nem róható nevezett személyre bűncselekmény elkövetése azért, mert valószínűleg véletlenül (egy kattintással) megoszt egy nem általa készített képet az interneten, mely képen lévő szöveg tartalmával nem is ért egyet. A döntésben hozzátették azt is, hogy nincs szabály vagy állásfoglalás arra vonatkozólag, hogy a Facebookon megosztott adattal egyet ért annak megosztója vagy nem. Véleményük szerint helytálló nevezett (U.J.S.) azon állítása is, miszerint a nagyobb nézettség érdekében ez a módszer, hogy még a tartalom megismerése előtt kéri a weboldal a megosztását.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	június 6.	Konferencia az internethasználatról, a gyűlöletbeszéd elleni harcról	Hivatalos és civil reakciók
2.	június 9.	A bíróság elutasította a Hóman Bálint akadémiai tagsága érdekében benyújtott keresetet	Hivatalos és civil reakciók
3.	június 9.	Furcsa „viccelődés” a Music FM rádióban	Egyéb hírek
4.	június 14., 22.	Horogkeresztes tetoválást viselő magyar foci drukkerék	További antiszemita gyűlöletcselekmények
5.	június 15.	Elkészült a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) állásfoglalása Hóman Bálintról	Hivatalos és civil reakciók
6.	június 19-20.	Náci üdvözlés miatt eljárás indult magyar futballszurkolók egy csoportja ellen a labdarúgó-Európa-bajnokságon	További antiszemita gyűlöletcselekmények
7.	június 20.	Cikk a szélsőjobb magyar szurkolókról	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitzizmusról
8.	június 21.	A magyarországi Facebook számára elfogadható a gyűlöletbeszéd	Antiszemita gyűlöletcselekmények: gyűlöletbeszéd
9.	június 21.	Hitler-trikó a foci meccsen	Hivatalos és civil reakciók
10.	Június 24-25., 27.	Turulszobor állítása körüli bonyodalmak Szentendrén	Antiszemita gyűlöletcselekmények: gyűlöletbeszéd
11.	június 24-26., 29.	Szakály Sándor szerint a numerus clausus nem jogfosztó, hanem jogkorlátozó törvény volt	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitzizmusról
12.	június 25.	A Tett és Védelem Alapítvány feljelentést tett a szentendrei turulszobor talapzatára került antiszemita felirat miatt	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
13.	június 26.	Békéscsabán felavatták a holokauszt-emlékművet	Közösségi hírek, reakciók
14.	június 28.	A Tett és Védelem Alapítvány közleményt adott ki Szakály Sándor kijelentésével kapcsolatban	Hivatalos és civil reakciók
15.	június 29.	Kövel dobták be a gyöngyösi zsinagóga ablakait	Antiszemita gyűlöletcselekmények: rongálás
16.	június 29.	Nyomozás megszüntetése	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:
Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.
Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.
- CEJI. 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motíválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.
- Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.
- Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Szalai Kálmán ügyvezető igazgató Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szerző: Dr. Róna Dániel kutatási igazgató, politológus,
a Corvinus Egyetem oktatója
Szerkesztők: Dr. Bodó Kristóf ügyvéd,
a Tett és Védelem Alapítvány és Brüsszel Intézet jogi képviselője
Nádasi Krisztián kutatásvezető,
Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Pásztor Tibor igazgató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának vezetője
Tatai Zoltán kutató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő
Támogatás: Bodnár Dániel filozófus,
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.
A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.
A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2016 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

+36 1 267 5754, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

